

СТ А Н О В И Щ Е

По конкурс за академична длъжност „доцент“ по научна специалност 4.4. Науки за земята (География на туризма и рекреацията), обявен от Софийския Университет „Св.Климент Охридски“ в ДВ, бр. 100/16.12.2022 г.

Рецензент: Проф.дгн Мария Стаматова Воденска, Международно Висше Бизнес Училище-Ботевград, научна специалност 4.4. География на рекреацията и туризма

Единствен кандидат по конкурса: Гл.ас. д-р Раденка Костадинова Митова, катедра „География на туризма“ ГГФ, СУ „Св.Климент Охридски“

I. ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНАТА И НАУЧНО-ПРИЛОЖНАТА ПРОДУКЦИЯ НА КАНДИДАТА ПО КОНКУРСА

Единственият кандидат по обявения конкурс за доцент гл.ас.д-р Раденка Митова участва в него с научна продукция, състояща се от 24 заглавия (1 под печат), публикувани след присъждането на научната степен „доктор“ през 2017 г. Трудовете на кандидата представят резултати от извършена научноизследователска дейност и са публикувани в специализирани научни издания. Сред тях са част от монография (хабилитационен труд – В.3.1.), 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" (Г.6.1), 3 научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Web of Science (Г.7), 16 научни публикации в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (Г.8), 3 глави в колективни монографии. Прави впечатление ниският брой (6) на самостоятелните научни публикации на кандидата.

Общият брой на страниците на представените за рецензиране публикации е 835. От общия брой на публикациите, представени за конкурса, 13 са публикувани на български език, а 11 са на английски език.

Нямам общи публикации с Р. Митова, същевременно познавам разглежданата тематика и това ми дава основание да дам безпристрастна и обективна оценка на представените за рецензиране материали.

Представените публикации могат условно да бъдат класифицирани в следните научни направления:

1. Туристически атракции в България, базирани на природното и културно-историческото наследство – 9 публикации
2. Туристическо развитие (в т.ч. устойчиво) – 6 публикации
3. Екосистемни услуги в туризма – 4 публикации
4. Влияния на туризма – 3 публикации

Има също две публикации, касаещи Ковид кризата и нейното отражение върху туристическите движения.

В пространствено отношение проучванията на гл.ас.д-р Раденка Митова са насочени предимно към планинските територии и намиращите се в тях защитени територии – Витоша, Рила, Родопите и към столицата – град София

Гл.ас. д-р Р.Митова е участвала в редица научно изследователски проекти - 2 вътрешноуниверситетски, 5 национални и 2 международни.

Член е на международната мрежа на рекреационните еколози - Recreation Ecology Research Network (RERN).

Участвала е в 17 научни форума с 9 изнесени доклада.

II. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ И ПРАКТИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТИ И ПРИНОСИ

II.1. Характеристика на научните трудове и основни приноси

Най-важната характеристика на научната продукция на кандидата за доцент, според рецензента, е нейното умение да разглежда комплексно различни аспекти от развитието на туризма, като по този начин умело съчетава в една и съща публикация елементи на научното изследване по различни тематични направления. Получените чрез тези комплексни изследвания резултати имат значително научно и практико-приложно значение.

По тематични направления основните приноси на гл.ас.д-р Раденка Митова могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. За първи път у нас са предприети целенасочени проучвания на негативните екологични въздействия на посетителския поток. В ГИС среда са извършени инвентаризация, анализ и оценка на пространствения натиск (гъстота, дисперсия, площ) на туристическите пътеки и палатковите лагери в

района на циркуса на Седемте рилски езера върху водосборните басейни, релефните форми, почвите, ландшафтите и хабитатите.

2. Разработена е теоретично обоснована и практически приложима типология на туристическите атракции, основани на българското културно наследство в подкрепа на тяхното правилно и устойчиво управление. По специално разработени методики са идентифицирани пространствени клъстери на търсенето на атракции, основани на културното наследство, разкрит е профилът на техните посетители.

3. Разработена е цялостна методологична рамка за картографиране и оценка на екосистемните услуги, предоставяни от природното наследство на България. По-специално – дефинирани са критерии за оценяване на екосистемните услуги, предоставяни от природното наследство на България за рекреация и туризъм.

4. Разработена е методика и е извършен сравнителен анализ на представянето на обекти на българското природно наследство в дигитална среда.

5. Предложена е цялостна научнообоснована концепция за устойчиво развитие на туризма в дестинация Витоша, в която е направен детайлен анализ на системата на туризма и нейната среда и е приложен едновременно ресурсно-средови и продуктово-пазарен подход.

6. Изследвани са тенденциите и факторите за развитие на туризма в София, които показват, че столицата постепенно се превръща от междинна спирка в крайна дестинация за чуждестранни посетители.

Цитиранията на трудовете на гл.ас. д-р Раденка Митова са общо 37, от които 3 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове.

Общият брой точки на кандидата за доцент за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 4.4 Науки за земята, професионално направление География на туризма и рекреацията е 435.3 при задължителен минимум 400 точки.

II.2. Критични бележки и препоръки

Към трудовете на гл. ас. д-р Раденка Митова, след дадените по горе характеристики и основни приноси, трудно могат да се отправят критични бележки. В рамките на своите научни интереси тя добросъвестно и задълбочено е извършвала научни изследвания, чиито резултати са публикувани в адекватна форма. Затова по-удачно е да се направят препоръки за нейната бъдеща работа. Като учен, бих ѝ препоръчала преди всичко да се постарее да увеличи своята научна продукция под формата на самостоятелни студии, статии и монографии, като обърне по-голямо внимание на теоретичните и методологични аспекти на изследванията на туризма (за вторите тя вече е направила сериозна научна заявка). Би ми се искало да разшири и задълбочи изследванията си в сферата на влиянията на туризма. Също така ѝ препоръчвам да разшири пространствения обхват на своите изследвания. Гл.ас.д-р Раденка Митова има широки перспективи да се развива като учен и преподавател в бъдеще.

III. УЧЕБНА И ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Впечатленията ми за учебната и преподавателска дейност на кандидата са формирани главно от представените документи. Гл.ас. д-р Митова има 10 годишен стаж като преподавател във Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Геолого-географски факултет, Катедра „География на туризма“. Успешно е защитила дисертационен труд през 2013 г.

През годините Р.Митова има достатъчен брой аудиторни часове академична заетост, като през последната академична 2021-2022 учебна година е била 447 часа при норматив 270 часа.

Основните дисциплини, по които кандидатът преподава в СУ „Св.Кл.Охридски“ са: ОКС бакалавър - Основи на туризма в специалност Туризм и РРП, География на туризма и Геопространствени технологии и системи в специалност География (редовно и задочно обучение), Устойчиво развитие на туризма - стандарти и сертификати и Методи на научните изследвания в туризма - специалност Туризм; ОКС магистър - Въведение в туризма - магистри неспециалисти, Културен и Екотуризм.

IV. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ КАНДИДАТА

Познавам Раденка Митова от постъпването ѝ на работа в катедрата по География на туризма в СУ „Св.Кл.Охридски“. Мнението ми за нея е, че е скромна и трудолюбива, не се изтъква и съвестно изпълнява поставените ѝ задачи. Коректна е, има собствено мислене и оформени научно-изследователски интереси. Уважавана е от колегите си и от студентите.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Научните постижения на гл.ас.д-р Раденка Митова отговарят на изискванията за получаване на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност 4.4. Науки за земята (География на рекреацията и туризма).

Изследванията, изводите, предложенията и приносите са лично дело на автора. Всички трудове са публикувани или докладвани на национални и международни конференции и са станали обществено достояние. Съдържащите се в тях приноси могат да се използват в практиката на туристическото развитие на страната.

Постигнатите резултати и приноси в областта на рекреационната екология и устойчивото управление на туризма и рекреацията в защитени природни територии, развитието на туризма и туристическите атракции, основани на българското природно и културно-историческо наследство, както и в областта на градския туризъм, екосистемните услуги в туризма и най-вече на природните влияния на туризма ми дават основание да изразя **положително отношение** по кандидатурата на гл.ас.д-р Раденка Костадинова Митова за получаване на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност 4.4. Науки за земята, „География на рекреацията и туризма“.

С уважение:

(Проф.дгн Мария Воденска)

София, 05.04.2023 г.